
**Recenzja dorobku dr. Macieja Ryczkowskiego
sporządzona na potrzeby postępowania habilitacyjnego prowadzonego
przez Radę Naukową Dyscypliny Ekonomia i Finanse
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu¹**

Dr Maciej Ryczkowski spełnia wymagania stawiane w Ustawie osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. To moje przekonanie opieram na szeregu przesłanek, które odnalazłem w przekazanej dokumentacji habilitacyjnej oraz we wcześniej poznanych wybranych pracach Habilitanta.

1. Habilitant jest absolwentem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z 2008 roku, kierunku ekonomia, specjalności finanse międzynarodowe. Na wydziale tym odbył w latach 2008-2012 studia doktoranckie, a w listopadzie 2012 roku uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii. Podstawą nadania tego stopnia była rozprawa p.t. *Polityka pieniężna w ujęciu Milтона Friedmana a strategia bezpośredniego celu inflacyjnego*. Promotorem rozprawy była prof. UMK dr hab. Barbara Polaszkiwicz, a jej recenzentami – prof. dr hab. Wiesława Przybylska-Kapuścińska i prof. UMK dr hab. Mariola Piłatowska. Spełnienie pierwszego formalnego wymagania ustawowego do uzyskania stopnia doktora habilitowanego dokumentuje uwierzytelniona kserokopia odpisu dyplomu doktorskiego.
2. Dr Maciej Ryczkowski po doktoracie wykazuje się w miarę intensywną aktywnością naukową i ekspercką, w głównej mierze w dwóch obszarach badawczych: E5 – polityki pieniężnej, bankowości centralnej, podaży pieniądza i kredytu (*Monetary Policy, Central Banking, and the Supply of Money and Credit*), oraz różnych aspektów J – ekonomii pracy i demografii (*Labour and Demographic Economies*)², w szczególności popytu na siłę roboczą i jej podaży (J2) oraz bezrobocia (J6), realizowaną zarówno w Katedrze Ekonomii

¹ Podstawa wykonania recenzji: (i) pismo z dnia 7.04.2023 roku Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu prof. dr hab. Magdaleny Osińskiej informujące o powołaniu mnie przez Radę Naukową Dyscypliny na członka komisji habilitacyjnej – recenzenta dorobku naukowego dr. Macieja Ryczkowskiego ubiegającego się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse wraz z Uchwałą Rady Dyscypliny, (ii) przekazana w formie elektronicznej i papierowej dokumentacja, tj. wniosek dr. Macieja Ryczkowskiego z dnia 2.12.2022 roku do Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z wymaganymi załącznikami, w tym egzemplarzami 9 prac składających się na cykl publikacji p.t. *Pieniądz, kredyt i luzowanie ilościowe w polityce pieniężnej z perspektywy czasowo-częstotliwościowej oraz globalnego kryzysu finansowego*. Oceny zawarte w recenzji formułowałem kierując się art. 219 ust. 1-3 Ustawy z dnia 20.07. 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zmianami).

² Zob. *Journal of Economic Literature Classification System*, <https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php?view=jel#G>.

macierzystej uczelni – Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, jak i w Ośrodku Badań i Analiz Rynku Pracy w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy, w których pracuje nieprzerwanie odpowiednio od 2014 i 2010 roku. W tym ostatnim miejscu podejmuje się szereg działań na rzecz rozwoju statystyki publicznej, zarówno w wymiarze naukowym, jaki i organizacyjnym.

3. Przejawem działalności naukowej Habilitanta jest publikacja samodzielna lub we współautorstwie trzech prac zwartych, dwóch rozdziałów w takich pracach, 21 artykułów naukowych oraz uczestnictwo z referatami w 15 konferencjach naukowych. Niektóre z artykułów weszły do obiegu międzynarodowego i były kilkakrotnie cytowane³. Habilitant kierował również projektem badawczym finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (*Podaż pieniądza, kredyt a zmiany cen nieruchomości z perspektywy analizy falkowej*, konkurs Sonata 13, lata realizacji 2018-2020) oraz projektem współfinansowanym przez Komisję Europejską, Eurostat oraz Główny Urząd Statystyczny (*Zastosowanie metodologii UE do zdefiniowania obszarów rynku pracy w Polsce*, lata realizacji 2016–2018). Był także wykonawcą w dwóch innych projektach finansowanych przez Komisję Europejską (*Opracowanie metodologii i oszacowanie liczby pracujących w gospodarce narodowej według głównego miejsca pracy i miejsca zamieszkania na poziomie NTS 4, stopy bezrobocia rejestrowanego na poziomie NTS 5 oraz miar wynagrodzeń brutto na poziomie NTS 4 – części Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 pn. Statystyka dla polityki spójności. Wsparcie systemu monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz programowania i monitorowania polityki spójności po 2020 roku*, lata realizacji 2017–2018; *Poprawa wykorzystania administracyjnych źródeł danych. Badania pilotażowe i ich zastosowania – realizowanego w ramach celu Eurostatu pn. Modernisation of social statistics*, lata realizacji 2016–2018).
4. Ranga i zasięg oddziaływania czasopism, w których dr Maciej Ryczkowski zamieścił prace, m.in. *Journal of Applied Economics* (Q3, IF=1.809), *Acta Oeconomica* (Q4, IF=0.939), *Panoeconomicus* (Q4, IF=0.984), *Empirica* (Q4, IF=1.024) *Economic Research-Ekonomska Istraživanja* (Q2, IF=3.08), *Technological and Economic Development of Economy* (Q1, IF=5.656), *Journal of Business Economics and Management* (Q2, IF= 2.596), *Prague Economic Papers* (Q4, IF=0.797), *Argumenta Oeconomica* (Q4, IF=0.516), *Ekonomii i Prawa. Economics and Law* (brak IF) oraz *Ekonomisty* (brak IF), są umiarkowanie znaczące⁴. Spośród 15 konferencji, w których brał aktywny udział trzy miały w pełni zasięg międzynarodowy (*XIII Economics and Finance Conference*, Praga, Czechy, 2020; *Developments in Economic Theory and Policy*, Bilbao, Hiszpania, 2017; *Labour Market Areas: Current Development and Future Use*, Rzym, Włochy, 2017).

³ W bazach *Web of Science* i *Scopus* na dzień sporządzenia opinii odnalazłem odpowiednio 17 i 12 prac Habilitanta, które były cytowane 33 (17) i 32 (17) razy (w nawiasach liczba cytowań z pominięciem autocytowań). Najczęściej cytowaną w obu bazach – 9 (6) i 8 (5) razy – była praca p.t. *Money, Credit, House Prices and Quantitative Easing – The Wavelet Perspective from 1970 to 2016*, zamieszczona w *Journal of Business Economics and Management* w 2019 roku. Niemniej, w/g bazy Google Scholar, w literaturze krajowej prace Habilitanta z zakresu polityki pieniężnej były cytowane tylko siedmiokrotnie.

⁴ Zob. umiejscowienie czasopism w kwartylach dla dyscypliny ekonomia, <https://wos-journal.info/> oraz *New JCR Impact Factor 2022*, updated 29 November 2022, <https://impactfactorforjournal.com/jcr-impact-factor-2022/>.

Habilitant jest rozpoznawalnym za granicą specjalistą w dziedzinie o czym świadczy zapraszanie go w charakterze recenzenta do recenzowania prac nadsyłanych m.in. do *Acta Oeconomica*, *Eastern European Economics*, *Emerging Markets Finance and Trade*, czy też do *Journal of Applied Economics*.

5. Biorąc pod uwagę kwestie podniesione powyżej w pkt. 2-4 oraz to, że od uzyskania przez Habilitanta stopnia doktora upłynęło niespełna 11 lat stwierdzam, że spełnia on w stopniu wystarczającym ustawowe wymaganie istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej.
6. Dr Maciej Ryczkowski w postępowaniu habilitacyjnym jako swoje osiągnięcie naukowe przedstawił cykl publikacji p.t. *Pieniądz, kredyt i luzowanie ilościowe w polityce pieniężnej z perspektywy czasowo-częstotliwościowej oraz globalnego kryzysu finansowego*, składający się z 9 artykułów opublikowanych samodzielnie lub we współautorstwie w czasopismach z aktualnego *Wykazu czasopism naukowych* Ministra Edukacji i Nauki. Na cykl ten składają się następujące prace:

- [1] **Ryczkowski M** (2020). *Macroeconomic effects of unconventional balance sheet policies in the United States and the Euro Area*. *Panoeconomicus* 67(5), 627-655.
- [2] **Ryczkowski M** (2016). *Ewolucja poglądów Milтона Friedmana a polityka pieniężna Fed i EBC w okresie kryzysu finansowego*. *Ekonomista* 6, 823-852.
- [3] **Ryczkowski M**, **Ręklewski M** (2021). *Macroeconomic performance of countries across monetary policy regimes from 2000 to 2017*. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja* 34(1), 1224-1243.
- [4] **Ryczkowski M** (2021). *Money and inflation in inflation targeting regimes – new evidence from time-frequency analysis*. *Journal of Applied Economics* 24(1), 17-44.
- [5] **Ryczkowski M**, **Zinecker M** (2022). *The interconnectedness of stock prices, money, and credit across time and frequency from 1970 to 2016*. *Technological and Economic Development of Economy* 28(5), 1182-1220.
- [6] **Ryczkowski M** (2020). *Money and credit during normal times and house price booms: evidence from time-frequency analysis*. *Empirica* 47(4), 835-861.
- [7] **Ryczkowski M** (2019). *Money, credit, house prices and quantitative easing – the wavelet perspective from 1970 to 2016*. *Journal of Business Economics and Management* 20(3), 546-572.
- [8] **Ryczkowski M** (2017). *Forward Guidance, pros, cons and credibility*. *Prague Economic Papers* 26(5), 523-541.
- [9] **Ryczkowski M** (2016). *Poland as an inflation nutter: The story of successful output stabilization*. *Zbornik Radova Ekonomskog Fakulteta u Rijeci. Proceedings of Rijeka Faculty of Economics* 34(2), 363-392.

Są one poświęcone, jak sam Habilitant przyznaje w Autoreferacie na s. 14, trzem odrębnym zagadnieniom: ocenie wybranych efektów makroekonomicznych skupu aktywów finansowych przez System Rezerwy Federalnej (Fed) i Europejski Bank Centralny (ECB) (poz. [1]-[3]), analizie związków pomiędzy pieniądzem, kredytem, cenami akcji, cenami nieruchomości oraz wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w wybranych krajach rozwiniętych oraz krajach należących do tzw. *rynków wschodzących* (poz. [4]-[7]), a także niektórych działań Narodowego Banku Polskiego w zakresie stabilizacji cen i realnej gospodarki oraz ich konsekwencji (poz. [8]-[9]). Tak więc – moim zdaniem –

można było je połączyć w całość pod lepszym, bardziej ogólnym i łączącym wszystkie prace tytułem.

Wkład dr. Ryczkowskiego w powstanie dwóch pozycji współautorskich ([3] i [5]) był w obu przypadkach znaczący (stanowił odpowiednio 60% i 50%) i został odpowiednio udokumentowany wspólnymi, zgodnymi oświadczeniami autorów. Polegał on na opracowaniu koncepcji badania i przeglądu literatury, przeprowadzeniu prac modelowych, dyskusji wyników oraz przygotowaniu i zredagowaniu tekstów artykułów.

Każdą z prac należących do cyklu publikacji dr Ryczkowski wniósł pewną wartość dodaną w obraną dyscyplinę. Niemniej, największe znaczenie w ocenie wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego mają – moim zdaniem – pozycje [4]–[7], bowiem analizując zależności pomiędzy podażą pieniądza, kredytem, inflacją oraz cenami różnych aktywów Habilitant zastosował narzędzie niestandardowe – analizę falkową, rzadko używaną w badaniach nad polityką pieniężną. Umożliwia ona identyfikację kształtowania się interesujących badacza wielkości zarówno w częstości, jak i w czasie, co może ubogacić analizy prowadzone tylko w jednym wymiarze⁵. Tak się dzieje pod pewnymi względami i w tym przypadku. Zasadniczymi osiągnięciami Habilitanta są w szczególności:

- (a) zidentyfikowanie przyczynowości biegnącej od wzrostu podaży pieniądza M_3 do inflacji i występowania silnej współzależności obu tych wielkości dla częstotliwości typowego cyklu koniunkturalnego (2–8 lat) zarówno w okresie przed, jak i w okresie po wybuchu kryzysu na światowych rynkach finansowych w 2007 roku w wybranych 20 krajach, w których banki centralne stosowały strategię celu inflacyjnego i strategię bardziej złożone (poz. [4]);
- (b) zidentyfikowanie powiązania pomiędzy podażą pieniądza i kredytem a cenami akcji dla częstotliwości typowego cyklu koniunkturalnego w wybranych 12 krajach rozwiniętych w okresie luzowania ilościowego oraz w okresach gwałtownych wzrostów i spadków cen nieruchomości (poz. [5]), a także zróżnicowanej siły powiązania pomiędzy podażą pieniądza a kredytem dla częstotliwości wysokich, odpowiadających cyklom 8–16 letnim: silnej – w krajach strefy euro oraz Australii, Kanadzie i Wielkiej Brytanii, umiarkowanej – w Szwecji, Norwegii i USA, oraz słabej i występującej incydentalnie – w Danii i Szwajcarii (poz. [6]);
- (c) wykazanie, że w Wielkiej Brytanii i USA wzrost podaży pieniądza i kredytu poprzedzał wzrost cen nieruchomości w cyklu 2–8 lat w okresie luzowania ilościowego (poz. [7]), a także – w konsekwencji
- (d) sformułowanie szeregu rekomendacji dla polityki pieniężnej.

Wartość dodaną pozostałych prac z cyklu stanowi:

⁵ Zob. np.: Aguiar-Conraria L, Azevedo N, Soares MJ (2008). *Using wavelets to decompose the time-frequency effects of monetary policy*. *Physica A* 387, 2863–2878; Jiang, Chang T, Li X-L (2015). *Money growth and inflation in China: New evidence from a wavelet analysis*. *International Review of Economics and Finance* 35, 249–261; Crowley PM, Hudgins D (2017). *Wavelet-based monetary and fiscal policy in the Euro area*. *Journal of Policy Modeling* 39(2), 206–231; ----- (2018). *What is the right balance between US monetary and fiscal policy? Explorations using simulated wavelet-based optimal tracking control*. *Empirical Economics* 55, 1537–1568; Xiangcai M, Chia-Hsing H (2021). *The time-frequency analysis of conventional and unconventional monetary policy: Evidence from Japan*. *Japan and the World Economy* 59, 101089.

- (e) wykazanie na gruncie modelowania wektorowo-autoregresyjnego, że skup aktywów finansowych przez EBC w odpowiedzi na wzrost ryzyka kredytowego będącego następstwem kryzysu na światowych rynkach finansowych 2007 roku, w przeciwieństwie do tego który prowadził Fed, nie był wystarczający aby istotnie obniżyć postrzeganie tego ryzyka i pobudzić wzrost gospodarczy (poz. [1]), oraz
- (f) wykazanie w oparciu o zmodyfikowaną procedurę Hellwiga, że wyniki gospodarcze krajów OECD, w których banki centralne w okresie 7 lat przed i po wybuchu kryzysu na światowych rynkach finansowych w 2007 roku kierowały się w polityce pieniężnej strategią celu inflacyjnego nie odbiegały w zasadniczy sposób od wyników tych krajów OECD, w których banki centralne stosowały strategie bardziej złożone (poz. [3]).

Natomiast ustalenia dr. Ryczkowskiego zawarte w pracach [8] i [9], odnoszące się do niektórych działań NBP w zakresie stabilizacji cen i realnej gospodarki oraz ich konsekwencji, a mianowicie:

- (g) wykazanie na gruncie regresyjnym i w oparciu o różne specyfikacje reguły Taylora (statyczne i wyprzedzające), że zadeklarowane przez Radę Polityki Pieniężnej na posiedzeniu w lipcu 2013 roku zakończenie cyklu łagodzenia polityki pieniężnej (obniżania stóp procentowych) i podtrzymywane na kolejnych posiedzeniach Rady (do czerwca roku następnego) zapewnienie zamiaru utrzymania stóp na niezmiennym poziomie co najmniej w danym lub kolejnym kwartale roku okazało się wiarygodną obietnicą dla uczestników rynku (poz. [8]); oraz
- (h) wykazanie w oparciu o zbliżoną metodę, że w latach 2001-2015 władze monetarne w Polsce podejmując decyzje odnośnie do stóp procentowych nie przywiązywały istotnej wagi do luki produkcyjnej (poz. [9]),

należy przyjmować z ostrożnością. Powodów takiego stanu rzeczy jest kilka, w głównej mierze o charakterze metodycznym. I tak np. estymacja funkcji reakcji NBP zadana w pracy [8] równaniem (1) jest niezgodna w świetle ujawnionej autokorelacji składników losowych (zob. Notatka 1 pod tabl. 2, s. 532). Habilitant nie dokumentuje we właściwy sposób weryfikacji założeń modelowych, tj. wyników testowania braku skorelowania składników losowych dla funkcji reakcji (2) i (3) z tej pracy oraz różnych postaci funkcji reakcji (2) z pracy [9], które szacuje uogólnioną metodą momentów instrumentalizując niektóre zmienne. To samo tyczy się weryfikacji założenia o stałości wariancji składników losowych (lub informacji o zastosowaniu estymatora odpornego na heteroskedastyczność) oraz poprawności postaci analitycznej modeli. Nie przeprowadza także pogłębionej dyskusji nad dobrocią poszczególnych specyfikacji na gruncie statystycznym oraz w konsekwencji nie wskazuje, która lub które spośród wielu rozważanych specyfikacji powinny być w świetle tej dyskusji podstawą wnioskowania ekonomicznego. Co więcej, model za pomocą którego Habilitant rozstrzyga o tym, czy stopa referencyjna NBP odbiega od stopy wyznaczonej na podstawie reguły Taylora jest tzw. *modelem z błędami w zmiennych*, co w konsekwencji powoduje, że uzyskane oceny parametrów strukturalnych są zaniżone (zob. poz. [8], s. 527, wiersz 13, równanie nienumerowane).

7. Spośród czterech prac dołączonych do wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, które Habilitant uznaje za komplemen-

tarne wobec publikacji z cyklu dwie pozycje zawierają ciekawe, choć nie w pełni udokumentowane spostrzeżenia odnośnie do zależności pomiędzy ważnymi kategoriami ekonomicznymi.

W artykule **Ryczkowski M** (2021). *What came first: bank credit or house prices? Time-frequency analysis of the co-movements and lead-lag patterns for Poland for the 2010-2019 time period*, zamieszczonym w pracy zbiorowej pod red. J Łaszka, K Olszewskiego i R Sobieckiego p.t. Real Estate at Exposure: New Challenges, Old Problems. SGH Publishing House, Warszawa, 165–174, Habilitant posługując się analizą falkową pokazuje, że w latach 2010–2019 ceny nieruchomości w Polsce były silnie powiązane z wielkością kredytu udzielanego przez banki gospodarstwom domowym i instytucjom typu non-profit obsługującym gospodarstwa domowe, przy czym dla częstotliwości odpowiadającej cyklowi 4-letniemu ceny wyprzedzały w czasie kredyt będąc dobrym indykatorem zmian jego wielkości. Należy jednak żałować, że wynik ten, istotny dla uczestników rynku i jego regulatorów, jest dokumentowany tylko jednym rysunkiem (zob. rys. 2, s. 171).

Z kolei w rozdz. 5 pracy **Ryczkowski M** (2016). Strategia bezpośredniego celu inflacyjnego w polityce monetarnej współczesnych banków centralnych. Teoria i praktyka. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń, autor dowodzi m.in. braku skointegrowania podaży pieniądza M3 z wyrównanym sezonowo PKB w 15 krajach, w których banki centralne stosowały w latach 1990–2010 strategię bezpośredniego celu inflacyjnego typu FFIT, i odrzuca tym samym stosowanie w tych krajach w polityce pieniężnej reguły $k\%$ Milтона Friedmana (badanie nr 1). Nie negując powyższego ustalenia należy zauważyć, że od strony instrumentalnej wątpliwości budzi, chociaż jest często stosowane w praktyce modelowania zależności ekonomicznych, użycie testów pierwiastka jednostkowego i stacjonarności ADF i KPSS oraz testu Engle-Grangera do rozstrzygnięcia o naturze zmiennych (i o ich skointegrowaniu) odzwierciedlanych przez szeregi czasowe o częstotliwości kwartalnej, prowadzące w konsekwencji do odrzucenia a priori możliwości skointegrowania zmiennych na częstotliwościach sezonowych. Pewien niedosyt budzi również to, że analizując długookresową zależność pomiędzy popytem na pieniądź M3, realną produkcją i stopami procentowymi (badanie nr 2) Habilitant nie poszedł w ślady np. Kinga, Plossera, Stocka i Watsona i nie rozszerzył swojego badania do badania długookresowej relacji pomiędzy dochodem, konsumpcją, inwestycjami, realną podażą pieniądza, stopami procentowymi oraz inflacją⁶, wpisując się tym samym w nurt badań nad hipotezą tzw. *great ratios*⁷. W nowszych badaniach nad tą hipotezą pokazuje się bowiem, że bardziej precyzyjnym od zastosowanego przez Habilitanta narzędziem ekonometrycznym w analizie ich kształtowania się jest model, w którym dopuszcza się zmienność w czasie parametrów relacji kointegrującej⁸.

⁶ Zob. King RG, Plosser CI, Stock JH, and MW Watson (1991). *Stochastic Trends and Economic Fluctuations*. American Economic Review 81(4), 819–840.

⁷ Zob. np.: Klein LW, Kosobud RF (1961). *Some Econometrics of Growth: Great Ratios of Economics*. Quarterly Journal of Economics 75(2), 173–198; Harvey DI, Leybourne SJ, and P Newbold (2003). *How great are the great ratios?* Applied Economics 35(2), 163–177; Chudik A, Pesaran MH, and RP Smith (2022). *Revisiting the Great Ratios Hypothesis*. Cambridge Working Papers in Economics, No. 2215. Department of Economics, University of Cambridge.

⁸ Zob. np. Kapetanios G, Millard S, Petrova K, and S Price (2019). *Time-varying cointegration and the UK great ratios*. Bank of England Staff Working Papers, No. 789.

8. Dokonania w drugim obszarze badawczym – popytu na siłę roboczą i jej podaży oraz bezrobocia – Habilitant dokumentuje 12 publikacjami, z których trzy, tj.

10. **Ryczkowski M** (2013). *Analysis of selected unemployment determinants in Poland and selected proposals for the fight against* [w] AP Balcerzak, red., Labour markets after global financial crisis, Toruń: Polish Economic Society Branch in Toruń, 165–199.

11. **Ryczkowski M**, Maksim M (2018). *Low wages – Coincidence or a result? Evidence from Poland*. Acta Oeconomica 68(4), 549–572.

12. **Ryczkowski M**, Zinecker M (2020). *Gender unemployment in the Czech and Polish labour market*. Argumenta Oeconomica 2, 213–229,

zasługują na szczególną uwagę czytelnika interesującego się modelowaniem relacji na rynku siły roboczej. W pracy [10] dr Ryczkowski wykorzystuje dane pochodzące z badania aktywności ekonomicznej ludności w Polsce z 2009 roku i w oparciu o model logitowy identyfikuje czynniki oraz szacuje szanse pozostawania w bezrobociu. Z kolei w pracy [12], posługując się tą samą metodą, ukazuje podobieństwa i różnice w tym względzie dla kobiet i mężczyzn w Polsce i Republice Czeskiej, a w pracy [11] przedstawia wyniki badania nad czynnikami przesądzającymi o niskich zarobkach w polskich przedsiębiorstwach. Mocną stroną tych analiz mikroekonometrycznych jest wykorzystanie w estymacji regresji logitowych dużych zbiorów danych odzwierciedlających liczne charakterystyki społeczno-demograficzne zatrudnionych i bezrobotnych oraz warunki pracy w przedsiębiorstwach.

Obrazu dr. Ryczkowskiego jako znawcy rynku pracy w Polsce i eksperta dopełniają liczne opracowania jego autorstwa lub współautorstwa, które powstały w trakcie zatrudnienia w Ośrodku Badań i Analiz Rynku Pracy w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy (zob. *Wykaz opracowań przygotowywanych na potrzeby informacyjne polskiej statystyki publicznej*, poz. [32]–[52]).

Reasumując – z uwagi na to, że dr Maciej Ryczkowski posiada stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, wykazuje się istotną aktywnością naukową, realizowaną zarówno w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, jak i w Ośrodku Badań i Analiz Rynku Pracy w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy oraz na podniesione w pkt. 6–8 opinii walory jego dorobku naukowego uzyskanego po doktoracie, a także to, że cyklem publikacji p.t. *Pieniądz, kredyt i luzowanie ilościowe w polityce pieniężnej z perspektywy czasowo-częstotliwościowej oraz globalnego kryzysu finansowego* wniósł wymagany Ustawą z dnia 20.07.2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* wkład w rozwój ekonomii i finansów, polegający w głównej mierze na ukazaniu przydatności w badaniach nad zależnością pomiędzy podażą pieniądza, kredytem, cenami akcji i nieruchomości metody analizy w czasie i częstości – analizy falkowej – oraz sformułowaniu w oparciu o wyniki badań z zastosowaniem tej metody szeregu rekomendacji dla polityki pieniężnej stwierdzam, iż Habilitant spełnił wymagania stawiane w art. 219 ust. 1–3 tej *Ustawy* osobom ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Popieram nadanie dr. Ryczkowskiemu tego stopnia przez Radę Naukową Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Paweł Mił Szechi

Sopot, 12 czerwca 2023 roku